

Hogeschool Utrecht

B Social Work

Opleidingsbeoordeling met erkenning ITK

010A2024.13

Samenvatting

In november 2024 is de bestaande hbo-bachelor-opleiding Social Work van Hogeschool Utrecht (HU) bezocht door een visitatiepanel van NQA. De opleiding wordt verzorgd in een voltijdvariant en een flexibel vormgegeven deeltijdvariant. De voltijdvariant doorloopt een reguliere beoordeling. De beoordeling van de deeltijdvariant is een zogenoemde 'update beoordeling' ten opzichte van de beoordeling bij het Experiment Flexibele Leeruitkomsten (2021)

De opleiding voldoet op alle standaarden aan de basiskwaliteit. Daarmee beoordeelt het panel de opleiding in zijn geheel als **positief**.

De opleiding is redelijk recent gestart met de invoering van programmatisch onderwijs en toetsing. De gedreven en vakkundige teams docenten pakken dit in fasen op, waarbij er ook wordt geleerd van de ervaringen in de flexibele deeltijdvariant. De opleiding komt over als hechte gemeenschap, waar studenten zich thuis voelen. Docenten bieden vanuit hun vakkennis en praktijkervaring toegevoegde waarde aan het onderwijs en zetten tanden bij om de studenten te begeleiden. Studenten kunnen binnen de brede opleiding een eigen profiel bouwen. Er ligt een mooi ontwikkelplan voor de toekomst en er is tijd om dat te laten doorwerken in onderwijs en in de organisatie. Het panel heeft bemerkt dat docenten onderling ervaringen delen met het programmatisch onderwijs en elkaar gerichte feedback geven. Dat biedt rust en stabiliteit, ook voor studenten. In de komende jaren zal zich dit verder moeten bewijzen.

Standaard 1: Beoogde leerresultaten

De opleiding sluit met haar Utrechtse profiel goed aan op de landelijke kaders en ontwikkelingen in het (inter)nationale werkveld. Studenten hebben ruime mogelijkheden om binnen de brede opleiding een eigen studiep pad te vormen via de keuze van een profiel (Jeugd, Zorg en Welzijn & Samenleving), een accent (Creatief en Forensisch) of een specifieke aantekening SKJ of GGZ-agoog. Daarnaast is kenmerkend: de aandacht voor eco-sociaal werk en community development, de samenwerking met het werkveld en het werken met ervaringsdeskundigheid.

Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

Het curriculum zit vakinhoudelijk goed in elkaar en de studenten voelen zich thuis en verbonden via de leerteams. De studentbegeleiding is een sterk punt. De praktijkgerichtheid kan in de werkplaatsen nog verder worden versterkt met meer inbreng van ervaringsdeskundigen, professionals en praktijkonderzoekers. Het onderwijs wordt verzorgd door een bevlogen, vakinhoudelijk sterk en hecht docententeam. De samenwerking met de lectoraten borgt de aandacht voor praktijkonderzoek. De invoering van het programmatisch onderwijs zal in komende jaren verdere afstemming vergen tussen docenten en leerteams. Dat is al onderdeel van een verbetertraject. Het team heeft veel intenties en zal met gerichte keuzes en inzet het geheel uitvoerbaar en organiseerbaar moeten houden. Tegelijk onderwijs verzorgen en ontwikkelen vergt immers de nodige energie.

Standaard 3: Toetsing

De opleiding zet stappen in de richting van programmatische toetsing gericht op het leerproces van de individuele student. De toetsen zijn passend voor de inhoud en het niveau van de onderwijseenheden. Er is een duidelijke visie op het gebruik van AI, die in komende jaren kan worden doorgezet in het hele curriculum. Er is een stevige borging van de examenomgeving met proactieve examencommissie en TEG. De opleiding is bewust van verbeterpunten en werkt daar gericht aan.

Standaard 4: Gerealiseerde leerresultaten

De afstudeerdossiers zijn op het gewenste bachelorniveau en bevestigen de sterke visie van de opleiding op ervaringsdeskundigheid, eco-sociaal werk en community development. De afstudeerwerken zijn passend voor de gekozen afstudeerrichtingen en accenten. Aandachtspunten liggen bij het korter en bondiger rapporteren, het gebruik van andersoortige bewijslast en meer aandacht voor innovatie. Alumni zijn gewild op de arbeidsmarkt en functioneren goed.

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
Inleiding	6
Schets van de opleiding / Karakteristiek	8
Basisgegevens opleiding	8
Terugblik vorige visitatie	9
Beoordeling NVAO-standaarden	11
Standaard 1 Beoogde leerresultaten	12
Standaard 2 Onderwijsleeromgeving	15
Standaard 3 Toetsing	21
Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten	24
Eindoordeel over de opleiding	27
Aanbevelingen	28
Bijlagen	29
1. Bezoekprogramma	30
2. Bestudeerde documenten	31
3. Opbouw curriculum	32

Inleiding

Dit visitatierapport bevat de beoordeling van de bestaande hbo-bachelor-opleiding Social Work van Hogeschool Utrecht (HU). Het visitatiepanel van NQA dat de beoordeling heeft uitgevoerd is samengesteld door NQA, in opdracht van de HU en in overleg met de opleiding. Voorafgaand aan de visitatie heeft de NVAO het panel goedgekeurd.

Het rapport beschrijft de bevindingen, overwegingen en conclusies van het panel. Ook bevat het enkele aanbevelingen voor de opleiding. Het rapport is opgesteld conform het *Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland* en de *Uitvoeringsregels accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland 2024* van de NVAO, en de *NQA Handleiding Opleidingsvisitaties Hoger Onderwijs 2024 Opleidingsbeoordeling met erkenning ITK*.

De visitatie heeft plaatsgevonden op 7 november 2024. Het visitatiepanel bestond uit:

Naam	Rol	Kort functieomschrijving
Dhr. J.R.R. Brongers	Voorzitter, domeindeskundige Tintengroep	Voorzitter Raad van Bestuur, voorzitter
Mw. M.M. Gerritsen MSc.	Domeindeskundige	Onderwijskundige en Hoofddocent Social Work deeltijd, HAN
Dhr. dr. M.J.M. Leenknecht	Domeindeskundige	Onderwijskundige en beleidsadviseur bij Dienst Onderwijs, Onderzoek en Kwaliteit van HZ University of Applied Sciences
Mw. L.R. Scholtemeijer	Studentlid	Voltijdstudent hbo-bacheloropleiding Social Work bij Hogeschool Windesheim.

Mw. ir. M. Dekker-Joziasse, senior auditor van NQA, trad op als secretaris van het panel.

De opleiding Social Work is ingedeeld in de visitatiegroep HBO Bachelor Social Work 2. Afstemming tussen alle deelpanels heeft allereerst plaatsgevonden door de instructie die de panelleden krijgen met betrekking tot het beoordelingskader. Daaraan voorafgaand is de afstemming geborgd door overlap in de bezetting tussen alle deelpanels. Daarnaast is, rekening houdend met het feit dat elke opleidingsbeoordeling een individuele beoordeling betreft, vanuit de overlap in de bezetting, waar relevant, voortschrijdend gereflecteerd op vorige bezoeken binnen deze visitatiegroep. De afstemming tussen de panels wordt verder geborgd door de ondersteuning van, zo veel mogelijk, dezelfde secretaris vanuit NQA en andere evaluatiebureaus en door de inzet van getrainde voorzitters.

Werkwijze panel en procesverloop

Voor de opleidingsbeoordeling heeft de opleiding een zelfevaluatie en bijlagen aangeboden. Voor de beoordeling van de gerealiseerde leerresultaten heeft het panel vijftien afstudeerdossiers van recent afgestudeerden bestudeerd. Deze vijftien dossiers zijn geselecteerd op basis van een groslijst van alumni van de afgelopen twee jaar. Bij de selectie is rekening gehouden met de variatie in studentwaardering, opleidingsvarianten en studieroutes, zoals opgenomen in bijlage 2.

Centraal in de beoordeling stond het bezoek van het panel, bestaande uit deskundige *peers*. Ter voorbereiding op de visitatie is er een vooroverleg geweest. In het overleg zijn de panelleden geïnstrueerd over de werkwijze van NQA en het NVAO-kader en zijn voorlopige bevindingen besproken. Zowel tijdens het vooroverleg als tijdens de visitatie zijn bevindingen voortdurend gedeeld. Tijdens het visitatiebezoek heeft het panel gesproken met diverse stakeholders van de opleiding, waaronder met studenten, docenten (examinatoren) en vertegenwoordigers van het werkveld en is het ter inzage gelegde materiaal bestudeerd (zie bijlage 2). Aan het einde van de bezoekdag is de door het panel verkregen informatie verwerkt tot een totaalbeeld en tot een voorlopig oordeel met argumentatie. Tijdens een afsluitende mondelinge terugkoppeling heeft de voorzitter van het panel het eindoordeel en belangrijke bevindingen meegedeeld aan de opleiding. Het ontwikkelgesprek heeft op een latere datum plaatsgevonden. Medewerkers en studenten van de opleiding zijn in de gelegenheid gesteld om het panel (via mail) te benaderen buiten de bezoekdag om (inloopsprekuren). Daar is door een aantal personen gebruik van gemaakt.

Na het visitatiebezoek is een conceptrapportage opgesteld, die is voorgelegd aan het panel. Met de input van de panelleden is een tweede concept opgesteld, dat ter controle op feitelijke onjuistheden is voorgelegd bij de opleiding. De panelleden hebben kennis genomen van de reactie van de opleiding en waar nodig zijn aanpassingen doorgevoerd. Vervolgens is het rapport definitief vastgesteld. Met alle (mondeling en schriftelijk) verstrekte informatie heeft het panel tot een weloverwogen oordeel kunnen komen.

Het visitatiepanel verklaart dat de beoordeling van de opleiding in onafhankelijkheid heeft plaatsgevonden.

Utrecht, 3 maart 2025

Panelvoorzitter

Secretaris

J.R.R. Brongers

M. Dekker-Joziasse

Schets van de opleiding / Karakteristiek

De opleiding Social Work is onderdeel van het Instituut Social Work (ISW) van de HU, waar ook de opleidingen Bachelor Vaktherapie, de Master Community Development en enkele post-initiële opleidingen worden verzorgd. Het motto van ISW is: 'Sterk Sociaal Werk', op regionaal en nationaal niveau en waar mogelijk ook in internationaal verband. Het ISW werkt daartoe nauw samen met het HU-Kenniscentrum Sociale Innovatie (KSI) wat betreft de verbinding tussen onderwijs en onderzoek en bij de ontwikkeling van interprofessioneel leren werken.

De brede bacheloropleiding Social Work komt voort uit de drie opleidingen CMV, MWD en SPH, is in 2017 gestart. De opleiding heeft een voltijd- en een flexibele deeltijdvariant. De voltijdvariant is in 2019 geaccrediteerd. De deeltijdvariant is in 2021 geaccrediteerd in het kader van het experiment leeruitkomsten. Omdat de deeltijdvisitatie recent heeft plaatsgevonden, is de huidige accreditatie een zogenoemde 'update beoordeling'. Per standaard wordt daarbij ingegaan op de belangrijkste ontwikkelingen sinds 2021 en de opvolging van aanbevelingen.

Sinds de vorige visitatie doorloopt de opleiding een aantal ontwikkelingen:

- doorontwikkeling van het onderwijs en de toetsing volgens de uitgangspunten van formatief handelen en programmatisch toetsen, met meer regie voor en ondersteuning van de docententeams;
- aandacht voor interprofessioneel leren en werken, in aansluiting op één van de landelijke beroepstaken;
- versterking van de inzet van ervaringsdeskundigen als derde kennisbron, samen met het lectoraat 'Participatie, Zorg en Ondersteuning' krijgt dit vorm in STERKplaats;
- evaluatie van de organisatie-inrichting en vernieuwing in 2025, onder andere gericht op het terugdringen voor werkdruk en bevorderen van werkplezier;
- de vorming van het Kwaliteitsplatform waar leden uit alle teams meepraten en -beslissen over de inhoud, de vorm en de kwaliteit van het onderwijs.

De opleiding wordt verzorgd door 123 docenten (60 fte in totaal) en telt 1060 voltijd- en 317 deeltijdstudenten in september 2024.

Basisgegevens opleiding

Instelling	
Naam in RIO	Hogeschool Utrecht
Adres	Padualaan 99, 3584CH Utrecht
Website	www.hu.nl
BRIN-nummer	25DW
Status	Bekostigd
ITK	Positief

Opleiding	
Eerste naam in RIO	Social Work
Locatie	Utrecht
ISAT-code	34116
RIO-onderdeel	Sociale Studies
Oriëntatie en Niveau	Hbo bachelor
Voertaal	Nederlands
Alle opleidingstrajecten, afstudeerrichtingen, specialisaties	Profiel Jeugd: Profiel Zorg Profiel Welzijn & Samenleving
Verleende graad en toevoeging van de graad	Bachelor of Social Work
Studielast in EC	240 EC
Variant	Voltijd
Huidige accreditatie geldig tot en met/uiteerste inleverdatum	1 mei 2025
Datum locatiebezoek beoordelingspanel	07-11-2024

Terugblik vorige visitatie

Het panel is van mening dat de opleiding de aanbevelingen uit de vorige visitatie van de voltijdvariant (2019) gericht heeft opgepakt en vertaald naar concrete acties en verbeteringen:

- De aanbeveling om meer aandacht te besteden aan het versterken van de eigen beroepsinhoudelijke identiteit is samen met KSI en praktijkpartners opgepakt en heeft geleid tot een profiel van 'de Utrechtse professional'. Acht kernwaarden voor Sociale Kwaliteit vormen de leidraad (zie ook standaard 1). Studenten leren deze waarden te hanteren bij sociale vraagstukken op micro- (persoon), meso- (maatschappelijk netwerk) en macroniveau (maatschappij/gemeenschap).
- De aanbeveling om meer samenhang voor studenten te creëren is gericht opgepakt en krijgt vorm in de leerteams en leerteamlijnen in het curriculum. Er is ruimte voor een dialoog met studenten over de actualiteit van Social Work en de dwarsverbanden tussen de werkplaatsen en de drie social work-profielen zijn verduidelijkt.
- Het docententeam heeft de aanbeveling opgevolgd om de acht kernwaarden van sociaal werk regelmatig te bespreken in relatie tot het functioneren en de draagkracht van het team. Onderzoek van twee lectoren naar werkdruk en werkplezier levert daarbij input voor de organisatie-inrichting per 2025. De ontwikkeling van programmatisch onderwijs en toetsen wordt daarbij gezien als een belangrijke manier om de werk-privé balans van docenten te bevorderen.
- De opleiding hanteert het basisboek 'De brede basis van Sociaal Werk' en besteedt in de leerteams en bij begeleiding aandacht aan de kennismaking met het beroep met bijbehorende kennisbasis en waarden. Studenten zien vanuit centrale thema's meer samenhang en structuur in het programma. Dit sluit goed aan op een aanbeveling uit 2019 tot gebruik van een basisboek.

- De aanbeveling om meer standaard kalibratiesessies te organiseren is opgevolgd. Met name bij het afstuderen wordt geregeld gekalibreerd voor een gedeeld begrip van de toetscriteria en betere betrouwbaarheid bij het oordelen. De opleiding werkt aan verdere versterking van de kalibratie binnen het hele programma.

- De individuele beoordeling van studenten, ook bij groepsopdrachten is versterkt. Alle studenten worden individueel beoordeeld. In het toetsbeleid is vastgelegd dat alle beoordelingen individueel zijn, maar dat de bewijslast ook kan bestaan uit groepswork of groepsproducten. Studenten verantwoorden hun bijdrage aan een groepsproduct.

- De aanbeveling om bij het afstuderen aandacht te hebben voor de micro-, meso- en macroniveaus in relatie tot het interveniëren van sociaal werkers is opgepakt door te redeneren vanuit diverse contexten en interprofessioneel werken. Studenten worden hierdoor gedwongen op de diverse niveaus te redeneren en te onderzoeken en worden zo gestimuleerd om bij het afstuderen over de grenzen van hun eigen gekozen profiel en het sociaal domein te werken aan maatschappelijke opgaven.

Ook de aanbevelingen uit de visitatie van de flexibele deeltijdopleiding in 2021 zijn gericht opgevolgd:

- de opleiding neemt de aanbeveling om de beoordeling per leeruitkomst te vereenvoudigen met meer specifieke indicatoren mee in de ontwikkeling van het programmatisch toetsen. Bij toetsen wordt telkens verwezen naar het gewenste niveau en de beheersing van praktijkvaardigheden, onderliggende kennis/theorie en professionele houding.

- de algemene aanbevelingen om de leeruitkomsten meer centraal te stellen bij persoonlijke leerroutes en bij de coaching van studenten, en om de praktijkleeromgeving van deeltijdstudenten meer te betrekken in het leerproces, zijn meegenomen in de doorontwikkeling van het onderwijsprogramma en de studiebegeleiding. De opleiding heeft onder andere onderzoek gedaan naar de werking van de leerteams. De aandacht voor de balans tussen coaching door docenten en leerteambegeleiders is aangescherpt, evenals voor de zelfsturing en eigen verantwoordelijkheid van studenten voor het leerproces.

Engelse benaming opleiding

Met de keuze voor de Engelstalige naam “Social Work”, positioneert de opleiding zich als onderdeel van het internationaal domein van Social Work en sluit zij aan bij de internationale standaarden en definiëring van het beroep. Het gebruik van de Engelstalige naam draagt bij aan de herkenbaarheid van de opleiding, studenten en afgestudeerde professionals in het binnen- en buitenland.

Overigens heeft de opleiding er bewust voor gekozen dat het onderwijs van de major in het Nederlands wordt aangeboden. Primair leidt de opleiding sociaal professionals op voor de regio. Vanzelfsprekend worden in het onderwijs wel internationale bronnen gebruikt.

Het panel ondersteunt het gebruik van de Engelse benaming.

Beoordeling NVAO-standaarden

Standaard 1 Beoogde leerresultaten

De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. Het Utrechtse profiel van de Social Work opleiding sluit goed aan op het landelijke beroepsprofiel. De eigen profilering met zeven beroepstaken, drie profielen (Jeugd, Zorg en Welzijn & Samenleving) biedt studenten rijke mogelijkheden om een studiep pad en ontwikkeling tot sociaal werker te doorlopen. De specifieke accenten Creatief en Forensisch bieden echte meerwaarde. De focus op de Utrechtse professional, de accenten, het werken met ervaringsdeskundigheid en de samenwerking met het werkveld creëren een onderscheidende identiteit voor de Utrechtse Social Work-opleiding. De opleiding kan dit nog meer uiten naar externen. Er is duidelijk verantwoord waar studenten aan moeten voldoen om een extra aantekening SKJ of GGZ-agoog te behalen. De opleiding sluit met haar visie goed aan op actuele ontwikkelingen in het beroepenveld en internationale ontwikkelingen.

Onderbouwing

Beroepsbeeld en Utrechtse profilering

De opleiding werkt voor de voltijd- en de deeltijdvariant met het landelijke opleidingsprofiel en het daarin vastgelegde beroepsbeeld, de drie kerntaken en tien kwalificaties. Sociaal werkers dragen bij aan de duurzame verbetering van de sociale kwaliteit van de samenleving en het sociaal functioneren van mensen in relatie tot hun primaire leefomgeving, hun netwerken en gemeenschappen. Sociaal werkers werken daarbij aan een rechtvaardige samenleving en komen op voor de rechten en belangen van kwetsbare groepen en helpen mensen de regie te nemen over datgene waar ze wel invloed op hebben. Dit maakt sociaal werk tot een waardengedreven professie wat de opleiding als volgt in beeld brengt:

Figuur 1: Kernwaarden voor sociale kwaliteit

Studenten worden opgeleid tot T-shaped professionals die de eigen kennis en vaardigheden inzetten in om sociale vraagstukken multidisciplinair (vanuit de verschillende niveaus) te benaderen en daarbij interprofessioneel kunnen samenwerken met professionals uit andere vakgebieden. Dit krijgt onder andere vorm doordat alle tweedejaars studenten HU-centrum Gezond en Wel interprofessioneel leren samenwerken met studenten van zes andere opleidingen uit het sociale domein en het gezondheidsdomein.

Profilering binnen de opleiding

Studenten kunnen kiezen voor één van de profielen:

- Jeugd: gericht op vraagstukken rondom opgroeien en opvoeden. Studenten leren kinderen, jongeren en gezinnen te ondersteunen en waar nodig in te grijpen. Afgestudeerden kunnen zich aanmelden voor registratie als jeugd- en gezinsprofessional bij de Stichting Kwaliteitsregister Jeugd (SKJ).
- Zorg: gericht op het bevorderen van de sociale kwaliteit en het sociaal functioneren van mensen binnen de zorgcontext. Studenten kunnen de leerroute tot GGZ-agoog volgen. De eisen voor het verkrijgen van de GGZ-agoog verklaring zijn duidelijk vermeld binnen de digitale leeromgeving Canvas.
- Welzijn & Samenleving: gericht op het bevorderen van sociale kwaliteit en participatie op gemeenschapsniveau.

Het panel heeft kennisgenomen van de specifieke vakinhoudelijke eisen die gepaard gaan met de registratie voor SKJ of GGZ-agoog en concludeert dat deze voldoen aan de landelijke eisen voor deze registraties. Voor de SKJ moeten de praktijkstage (30 EC) en het afstuderen (30 EC) in het domein Jeugd plaatsvinden en moeten studenten in casusbesprekingen de verplichte methodieken en kennis aantonen.

De opleiding Social Work werkt voor de kwalificatie tot GGZ Agoog volgens het beroepscompetentieprofiel ggz-agoog (vastgesteld door GGZ Nederland, in overleg met de Beroepsvereniging van Professionals in Sociaal Werk (BPSW) en het Coördinerend Orgaan Opleidingen Agogische Beroepen (COOAB)). Op de website www.registereplein.nl is ook weergegeven dat de opleiding een accreditatie heeft conform de gestelde eisen aan het beroepscompetentieprofiel ggz-agoog. Inmiddels worden de voorbereidingen getroffen voor de heraccreditatie in 2025.

Uniek aan de Utrechtse SW-opleiding is de mogelijkheid (geen verplichting) om binnen de gekozen profilering (Jeugd, Zorg, of Welzijn & Samenleving) een extra accent aan te brengen:

- Creatief-cultureel: studenten leren om kunstzinnige, speelse, sportieve en creatieve middelen methodisch en bewust in te zetten. Dit accent kan binnen alle drie de profielen worden gekozen.
- Forensisch: tijdens een minor verdiepen studenten zich in het werken met burgers die een gevaar vormen voor zichzelf of voor de samenleving. Ze leren te werken aan motivatie en gedragsverandering voor een delict-vrij bestaan of veilige leefsituatie.

De opleiding onderscheidt zich hiermee ten opzichte van andere SW-opleidingen, met name door het forensische accent.

Een ander onderscheidend punt vindt het panel de inzet van ervaringsdeskundigheid. Studenten leren al vroeg in hun opleiding hoe het is om met ervaringsdeskundigen samen te werken, bijvoorbeeld in de STERKplaats, waar wordt samengewerkt met mensen met een licht verstandelijke beperking. Dit is vormgegeven samen met het lectoraat Participatie, Zorg en Ondersteuning. Ervaringskennis heeft een steeds prominentere plek gekregen in het onderwijs en de opleiding werkt aan verdere duurzame integratie hiervan in het curriculum.

Het panel is van mening dat de opleiding haar unieke Utrechtse profilering nog meer naar buiten mag brengen en de aspecten van eco-sociaal en community development nog verder kan uitbouwen.

Beoogde leerresultaten

Beide varianten zijn gebaseerd op hetzelfde landelijke opleidingsprofiel en werken met dezelfde leeruitkomsten. De opleiding heeft dit uitgewerkt naar een eigen 'Utrechtse' profilering met zeven beroepstaken. Daarin is het handelen op micro-, meso- en macroniveau duidelijk opgenomen, evenals het kunnen regisseren en organiseren van samenwerking tussen (professionele) netwerken, het ondernemend hanteren van sociaal maatschappelijke vraagstukken, het profileren en positioneren van professional, beroepsgroep en de maatschappelijke vraagstukken en het onderzoeken en innoveren van de sociaal werkpraktijk. Ook de aandacht voor inclusiviteit, veiligheid en rechtvaardigheid wordt benadrukt. Thema's als ervaren sociale veiligheid en samenwerkingsafspraken worden regelmatig besproken binnen de opleiding.

In achtergronddocumenten is de dekking tussen landelijke kerntaken en kwalificaties en de Utrechtse beroepstaken duidelijk uitgewerkt. Daarnaast vormen de HU-kwalificaties 1 'Present zijn' en 10 'Ethiek' doorlopende leerlijnen in alle beroepstaken.

Afstemmen (internationale) beroepenveld

De opleiding heeft veel contacten met het werkveld in 'het Utrechtse' beroepenveld. De beroepenveldcommissie (BVC) is breed samengesteld en dekt het brede domein van sociaal werk af: jeugdzorg, GGZ, forensisch, buurt- en jongerenwerk. De BVC geeft gevraagd en ongevraagd advies over de aansluiting op actuele ontwikkelingen in het beroepenveld. De BVC heeft direct contact met de curriculumcommissie en het praktijkplatform (een opleidingsorgaan voor kwaliteitsverbetering). Daarbij wordt bijvoorbeeld gesproken over het belang van weerbaarheid, veerkracht en reflectief vermogen bij SW-professionals.

Ook via de lectoraten van HU-Kenniscentrum Sociale Interventie (KSI) is er zicht op nationale en internationale ontwikkelingen in het SW-domein. Daarbij wordt gewerkt aan een gezamenlijke kennisagenda om onderwijs en onderzoek nog beter op elkaar af te stemmen.

Doordat de opleiding in het onderwijs nauw samenwerkt met praktijkpartners komen actualiteiten en vragen over de aansluiting op de praktijk ruim aan bod. Ook via alumni ontvangt de opleiding signalen uit de beroepspraktijk. Dat brengt actualiteit in de opleiding en versterkt de aansluiting op het werkveld. De opleiding werkt aan versterking van de band met alumni onder andere via een alumnimiddag.

Het panel constateert dat de opleiding investeert in de afstemming met het werkveld. Het panel moedigt daarbij aan om de gesprekken met alumni en het werkveld over wat er in de nabije toekomst nodig is in het werkveld warm te houden en zo werkgevers en alumni aan zich te blijven binden voor gerichte input over ontwikkelingen.

Standaard 2 Onderwijsleeromgeving

Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard.

De opleiding biedt een onderwijsleeromgeving die studenten veel mogelijkheden biedt om zich vakinhoudelijk te bekwamen en te profileren. Het curriculum zit goed in elkaar en de studenten voelen een sterke verbinding in en via de leerteams. Dit geeft een 'thuisgevoel'. De begeleiding van studenten is een sterk punt. De praktijkgerichtheid kan in de werkplaatsen nog verder worden versterkt met meer inbreng van ervaringsdeskundigen, professionals en praktijkonderzoekers. Het onderwijs wordt verzorgd door een bevlogen en hecht docententeam. Door de samenwerking met de lectoraten levert dit een goede uitwisseling tussen onderwijs en onderzoek. Aandachtspunten liggen bij de afstemming in de begeleiding binnen de leerteams en het doorzetten van de programmatische onderwijsvisie. De opleiding heeft daar oog voor en zet een verbetertraject in. Het panel doet daarbij de aanbeveling om dat goed te monitoren en met prioritering ook rust en afstemming te bevorderen. Het team heeft veel intenties en zal waakzaam moeten blijven dat dat tot verbetering gaat leiden.

Onderbouwing

Vormgeving programma

De opleiding, voltijd en deeltijd, is opgezet vanuit de onderwijsvisie: "leren en werken samen met onderzoek en praktijk". Het panel herkent dit in de wijze waarop het onderwijsprogramma is opgezet en wordt uitgevoerd: in co-creatie met de beroepspraktijk. Ook de visie op de toekomst met gerichte aandacht voor eco-sociaal werk en de samenlevingsopbouw, past goed bij deze visie. Studenten leren in en met de praktijk en maken daarbij gebruik van actueel praktijkonderzoek op het gebied van sociaal werk. Het programma is gericht op ervarend leren en maakt gebruik van 'blended' werkvormen, wat betekent dat studenten leren in een mix van binnen- en buitenschoolse activiteiten, individueel en gezamenlijk, klassikaal en digitaal. Studenten hebben gaandeweg meer en meer de regie over hun eigen professionele en persoonlijke ontwikkeling (gepersonaliseerd leren). Onderwijseenheden zijn zo opgebouwd dat ze zoveel mogelijk zelfstandig zijn te volgen.

De opleiding is sterk praktijkgericht. In de deeltijdvariant is het onderwijs gekoppeld aan de werkomgeving van de student en werkt de student aan gerichte beroepsopdrachten in de eigen werkpraktijk. De deeltijdvariant is flexibel ingericht en het eerste en derde studiejaar zijn vanaf 2024-2025 ingericht volgens de principes van programmatisch onderwijs en toetsen. In de voltijdvariant krijgt het praktijkleren vorm in de werkplaatsen, waar studenten, docenten, onderzoekers, sociale professionals en burgers werken aan thematisch geordende praktijkvraagstukken. Dit bouwt op van 22 uur in het eerste studiejaar naar minimaal 24 uur per week in het derde studiejaar. In elke werkplaats staan praktijkvraagstukken centraal en ontwikkelen studenten praktijkkennis, -vaardigheden en houdingen die relevant zijn voor het zich eigen maken van de beroepstaken. Voorbeelden van werkplaatsen zijn: Sociale Cohesie (versterking van gemeenschapsgerichte voorzieningen) of Netwerken (het doelgericht leren

verbeteren van processen in de leefomgeving). De thematieken van een werkplaats sluiten aan op de gekozen profielen (Jeugd, Zorg of Welzijn & Samenleving) en accenten (creatief of forensisch). In het tweede studiejaar nemen alle studenten deel aan de werkplaatsen van het HU-centrum Gezond en Wel. Daarbij wordt multidisciplinair samengewerkt met studenten uit andere opleidingen aan vraagstukken uit Utrechtse woonwijken. In het derde en vierde jaar werken studenten in de Innovatiekringen Sociaal van het HU-Kenniscentrum Sociale Innovatie aan beroepsproducten of -diensten die meerwaarde bieden in de praktijk.

Het panel is positief over het uitgangspunt van het werken met werkplaatsen en innovatiekringen. Dat kan de actualiteit van het onderwijs versterken, aansluitend op de Utrechtse vraagstukken en het kan de studenten een goed toekomstbeeld geven van het werken met en de eigen rol in een multidisciplinaire aanpak. Uit gesprekken met studenten bleek dat dit nog niet helemaal uit de verf komt en voor een deel wordt beleefd als 'gewoon onderwijs op school'. Het panel is dan ook van mening dat de werkplaatsen nog versterkt kunnen worden in de gewenste samenwerking met praktijkpartners in het werkveld. Het panel moedigt de opleiding aan ervaringsdeskundigen, werkveldvertegenwoordigers en praktijkonderzoek nog verder in te bedden in het curriculum.

Het panel vindt het sterk dat het onderwijs kleinschalig is georganiseerd binnen leerteams: groepen van 8-12 studenten met een vaste docent als leerteambegeleider. De deeltijdvariant heeft in de eerste twee studiejaren eigen leerteams. Het leerteam is de thuisbasis voor studenten waar, via reflectie en intervisie, het leerproces vorm krijgt en theorie, praktijk en ontwikkeling (persoonlijke leerdoelen) bij elkaar komen. De leerteams bieden studenten een veilige en vertrouwde leeromgeving waar zij kunnen werken aan hun professionele ontwikkeling. De leerteambegeleider coacht de studenten richting zelfsturing en begeleidt en beoordeelt hun ontwikkeling. De teams worden gedurende de hele opleiding ingezet, van het eerste jaar tot aan het afstuderen.

Een aandachtspunt dat de opleiding zelf ook signaleert, is dat studenten verschillen ervaren in de kwaliteit van de leerteambegeleiding. De versterking en uniformering wordt opgepakt en heeft de aandacht van het management en onder andere de opleidingscommissie. Duidelijk is dat het docententeam zich het 'ervarend leren en begeleiden' nog meer eigen moet maken. Daarbij wordt ingezet op gerichte professionalisering en onderlinge afstemming. Opgemerkt moet worden dat de studenten zelf nog meer gebruik kunnen maken van de zelfsturing en flexibele invulling van het leren binnen de leerteams. Het panel steunt de acties om het leerconcept verder te versterken onder docenten en studenten, bijvoorbeeld via de inzet van ouderejaars studenten als 'peercoaches'. De ingevoerde aanwezigheidsplicht in het eerste studiejaar vindt het panel een minder passende maatregel. Het panel is van mening dat het onderwijsconcept en de -uitvoering zelf interessant genoeg moeten zijn om studenten te activeren. Het professionaliseren van docenten en de afstemming tussen leerteambegeleiders ligt meer in lijn met de onderwijsvisie, aldus het panel. De opleiding heeft daar al acties op ingezet, waarbij ook wordt gekeken naar de afstemming tussen de leerjaren. Dit proces wordt begeleidt door onderzoekers van het lectoraat 'Organiseren van waardig werk' en zal in 2025 nader vorm krijgen met een gericht organisatie- en professionaliseringsplan.

Het panel is positief over de onderwijsvisie en vormgeving en het feit dat het management en de opleidingscommissie de vinger aan de pols houden wat betreft de kwaliteit van de leerteambegeleiding en de uitvoering van de onderwijsvisie. Het panel moedigt de opleiding aan om dit te continueren en verder uit te bouwen en beveelt aan om dit goed te blijven monitoren.

Opzet en inhoud programma

De voltijd- en de deeltijdprogramma's richten zich op dezelfde leeruitkomsten en Body of Knowledge and Skills. Maar de varianten verschillen qua studielast. Voltijdstudenten studeren fulltime. Deeltijdstudenten studeren naast hun werk (aanstelling van gemiddeld 20-28 uur in het sociaal domein). Deeltijdstudenten hebben een vaste lesdag per week.

Voor beide varianten geldt dat de eerste twee studiejaar zijn gericht op de kernwaarden van sociale kwaliteit, het opbouwen van de kennisbasis en een brede beroepsoriëntatie (zie bijlage 3). Studenten oriënteren zich in het eerste studiejaar op de verschillende beroepscontexten en ontwikkelen hun onderzoekend vermogen. In het tweede studiejaar maken studenten kennis met het micro-, meso- en macroniveau en verkrijgen de basis voor methodisch onderzoeken. Ze verdiepen zich in meerdere doelgroepen, werkwijzen en contexten ter voorbereiding op hun eigen profiel- en accentkeuze in het derde studiejaar.

In het derde jaar volgt de profielspecialisatie en in het vierde jaar leren studenten weer over de grenzen van het profiel en het SW-vak heen te kijken. Het afstuderen vindt plaats in een interdisciplinaire innovatiekring sociaal (IKS). Studenten werken daar samen met onderzoekers van het KSI en met praktijkpartners aan een beroepsproduct dat meerwaarde biedt in de beroepspraktijk, bijvoorbeeld bij vraagstukken over dementie of huiselijk geweld. Het IKS-thema moet passen bij het gekozen profiel. Studenten werken in jaar 3 en 4 allemaal aan dezelfde leeruitkomsten, waarbij de specifieke kennis, vaardigheden en houdingen worden bepaald door het gekozen profiel en accent.

Binnen de flexibele deeltijdvariant kunnen studenten kiezen voor een standaardroute (grote overeenkomsten met de voltijdroute), een flexibele route (op basis van persoonlijke voorkeuren, werkervaring en/of vrijstellingen) en een versnelde route (hoger studietempo en afronding binnen vier jaar). Ook daar specialiseren studenten zich naar een profiel en accent.

Het panel heeft kennisgenomen via de online leeromgeving van de voltijd- en deeltijdprogramma's en vindt de inhoud en opzet passend. Vraagstukken uit de praktijk vormen duidelijk een basis voor onderwijs en onderzoek. De opleiding werkt gericht samen met praktijkpartners. Het panel vindt het positief dat studenten een stevige kennisbasis verkrijgen in de eerste jaren en zich goed kunnen oriënteren op hun profiel- en accentkeuze. Het panel ziet veel actualiteit door de inbreng van de praktijkvraagstukken en stevige aandacht voor de ontwikkeling van een onderzoekende houding. Daarmee bereidt de opleiding de studenten ook voor op de snelle ontwikkelingen in het werkveld. Het is positief dat alle voltijd-studenten in aanraking komen met het interprofessioneel werken door participatie in het HU-centrum Gezond en Wel in het tweede studiejaar en in de innovatiekringen bij het afstuderen. Ook is het panel positief over de aandacht in het hele curriculum voor de rol van AI (artificial intelligence) en het gebruik daarvan in het vakgebied.

Onderzoeksvaardigheden

De opleiding heeft, mede door de nauwe samenwerking met de lectoraten van het KSI, duidelijk aandacht voor de ontwikkeling van onderzoekend vermogen bij studenten. Studenten moeten een kritische, nieuwsgierige, bedachtzame en vragende houding ontwikkelen om praktijkvraagstukken aan te pakken op een methodische wijze en dit te onderbouwen vanuit kennis. Uit de bestudering van het onderwijsmateriaal en uit de gesprekken met docenten en studenten, concludeert het panel dat aandacht voor onderzoekend vermogen in het hele curriculum is verweven en geleidelijk opbouwt. Zodoende komt iedere student ermee in aanraking, wat positief doorwerkt naar het afstuderen. De directe koppeling aan praktijkgerichte vraagstukken maakt het onderzoek praktisch en van meerwaarde voor de beroepspraktijk, wat

goed past bij de hbo-oriëntatie. Het panel is wel van mening dat studenten kunnen leren om nog meer en gericht gebruik te maken van de uitkomsten van al bestaand praktijkonderzoek.

Internationalisering

Het panel vindt het positief dat studenten worden gestimuleerd om hun kennis en ervaring te verbreden met een internationale blik op wat er gebeurt in de wereld en in het internationale sociale werkveld. De opleiding biedt daartoe verschillende mogelijkheden, zowel binnen als buiten het curriculum. Enerzijds kunnen studenten in het buitenland stages, minoren en/of het afstuderen volgen, bijvoorbeeld via Erasmuspartners. Anderzijds is er ook aandacht voor internationalisation@home, waarbij bewustzijn wordt gekweekt voor transnationale uitdagingen binnen de Nederlandse context. Zo komt iedere student tijdens de studie in aanraking met internationalisering, bijvoorbeeld via de jaarlijkse internationale week, waarin internationale partners de opleiding en studenten bezoeken en er online lezingen zijn met internationale partners. Studenten maken tijdens deze week kennis met internationale literatuur, interculturele en internationale vraagstukken en communiceren en werken samen met internationale studenten. In 2024 is een eerste internationale summerschool Forensic Mental Health gehouden. Ook is een samenwerking opgezet met diverse buitenlandse partners en universiteiten rond de thema's 'Urban Diversity' en 'Social Work, Intersectionality and the normative professional'. De minor 'Practices of Change' is volledig Engelstalig en richt zich op sociale problemen die worden versneld door mondiale krachten en gebeurtenissen. Ook via de minoren 'International Development Work' en 'De Leefbare Stad' kunnen studenten internationale kennis en ervaring opdoen, mede door de focus op de Sustainable Development Goals.

Instroom en leerroutes

Het panel is van mening dat de opleiding goed aansluit op de instromende studenten en realistische toelatingseisen hanteert. De voltijdvariant heeft voornamelijk directe schoolverlaters (havo, mbo-4 of vwo) als doelgroep. De deeltijdvariant heeft studenten die werk en studie willen combineren en soms al enige jaren werkervaring hebben in het sociaal domein. De opleiding vereist geen specifiek vakkenpakket in de vooropleiding. Studenten ouder dan 21 jaar kunnen toegelaten worden na een 21+ toelatingstoets.

Alle voltijdstudenten doorlopen een studiekeuzecheck bestaande uit een digitale intake en een (online) matchingsdag of adviesgesprek. Hierbij wordt een beeld van de studie gegeven en gekeken of de student goede slagingskansen heeft. Na de studiekeuzecheck krijg iedere student een advies voor wel of niet instromen.

Voor de deeltijdvariant is een passende praktijkplek in het sociaal domein vereist waar de student studieopdrachten kan uitvoeren. Dit kan betaald werk, een stage of (in de beginfase) vrijwilligerswerk zijn. De praktijkplek moet passende begeleiding kunnen bieden, bij voorkeur op hbo-niveau.

Begeleiding

Het leerteam is de thuisbasis voor de studenten en de leerteambegeleider is het eerste aanspreekpunt voor de studiebegeleiding. In de werkplaatsen/onderwijseenheden worden studenten inhoudelijk begeleid door hun docenten, praktijkmensen en onderzoekers. De leerteambegeleider helpt studenten met het opstellen van een leerplan, het reflecteren op hun leerproces en met hun eigen regie over het leerproces. Met de overstap naar programmatisch opleiden en toetsen heeft gerichte feedback een centrale rol in het leerproces. In het derde studiejaar nemen alle studenten deel aan supervisie, begeleid door gecertificeerde supervisors. Bij het afstuderen wordt de student met name begeleid door de afstudeerbegeleider en door (vaak) getrainde praktijkbegeleiders.

De waardering van studenten voor de begeleiding is gestegen in voorgaande jaren. De community-vorming en de kleinschalige begeleiding in leerteams worden als positief ervaren. Ook de uitbreiding van het eerstejaars introductieprogramma naar drie dagen wordt positief ervaren. Studenten vinden daarmee eerder hun weg, leren elkaar kennen en krijgen sneller een thuisgevoel bij de opleiding. In het actieprogramma 'de Studentenreis' wordt gedurende de eerste honderd dagen de instroom, doorstroom en uitstroom gemonitord en zijn er verbindende activiteiten om de studentuitval te verminderen.

Studenten met studieachterstand of eigen studieroutes worden gericht begeleid. Deeltijdstudenten worden daarbij in de 'Studeerkamer' vaak groepsgewijs begeleid. In de voltijdvariant is er de E-stroom voor studenten die een meer eigen studietempo en -route willen volgen en eventueel achterstanden willen wegwerken. In 2024-2025 is de begeleiding aangevuld met ouderejaarsstudenten die als peercoaches deelnemen in de leerteams. Zij geven uitleg over veel praktische zaken en vervullen tegelijkertijd een voorbeeldrol naar eerstejaarsstudenten.

Voor persoonlijke begeleidingsvragen die niet direct met de inhoud of organisatie van de opleiding te maken hebben, is het HU-brede studentendecanaat beschikbaar. Voor studenten met een functiebeperking zijn extra voorzieningen (extra toetstijd, specifieke middelen, rustruimte etc.) en begeleiding beschikbaar. Over het gebruik hiervan vindt afstemming plaats tussen de student, de leerteambegeleider, de decaan en de 'aandachtsfunctionaris onbelemmerd studeren'. De HU biedt ook ondersteuning via studentenpsychologen.

Het panel vindt dat de opleiding passende begeleiding biedt en gericht investeert in het contact en de binding met de student. Het panel vindt de proactieve houding waarbij begeleiders de studenten actief benaderen zeer positief. Dit werkt ook bevorderend naar studenten met een functiebeperking, die waar nodig meer op maat begeleiding en voorzieningen krijgen.

Uit het studentenhoofdstuk en uit gesprekken met studenten en docenten blijkt dat de informatievoorziening een aandachtspunt is. Studenten wensen verbetering in de veelheid, de vindbaarheid en de eenduidigheid van de online systemen. Eén van de knelpunten is het verschil in de wijze waarop de werkplaatsen de digitale leeromgeving inrichten. De opleiding heeft gericht geschakeld op dit signaal en is gestart met de ontwikkeling van een nieuw template voor de vulling van de digitale leeromgeving. Voor deeltijdstudenten is een overzichtssite gemaakt, waarin zij alle informatie kunnen vinden met betrekking tot hun opleiding. Het panel adviseert de informatievoorziening te monitoren en het contact hierover met de studenten warm te houden.

Docenten

Het onderwijs wordt verzorgd door een groot team docenten (ruim 100 personen, in totaal circa 75 fte), verdeeld over drie onderbouw- en drie bovenbouwteams. Het team bezit de nodige inhoudelijke, onderwijs- en toetskundige expertise. De Basis Didactische Bekwaamheid (BDB) is een verplichte kwalificatie voor docenten. De BDB wordt verzorgd door het Teaching and Learning Network (TLN) van de HU. Met ruim 90 procent masteropgeleid en 7 PhD-opgeleide docenten heeft het team een hoog opleidingsniveau en voldoende ervaring met onderzoeksaspecten. Ook toetsdeskundigheid is ruim aanwezig: bijna 90 procent van de docenten is in het bezit van de Basis Kwalificatie Examinering (BKE) en bijna 10 procent is in het bezit van de Senior-KE. Het panel heeft een enthousiast en bevlogen team gezien dat zich inzet voor goed onderwijs en goede begeleiding van studenten. Er is structurele aandacht voor deskundigheidsbevordering van docenten op drie niveaus: instituutsniveau, teamniveau en

individueel niveau. Daarnaast is er gerichte aandacht voor de werkbeleving en de verbinding met onderzoek en praktijk. Op instituutsniveau worden jaarlijks studiedagen georganiseerd. Op teamniveau worden binnen de teams afspraken gemaakt over professionalisering en rol-/taakverdeling. Individuele afspraken over scholing en ontwikkeling worden gemaakt tussen medewerker en leidinggevende. Voor nieuwe docenten is er een inwerkprogramma ontwikkeld. Ongeveer 20 procent van de docenten werkt ook als onderzoeker in het Kenniscentrum Sociale Innovatie. Ongeveer 5 procent van de docenten is naast hun aanstelling bij de HU ook actief als professional in het sociaal domein. Dit versterkt de verbinding tussen opleiding en beroepspraktijk.

Instituutsbreed onderzoek naar werkdruk en werkplezier en het HU-brede medewerkerstevredenheidsonderzoek geeft aanleiding tot een organisatiestructuurwijziging en nieuwe kijk op de manier van leidinggeven en teamontwikkeling. Daarmee wil men de werkdruk op alle niveaus verlagen. Dit zal in de komende jaren zijn beslag moeten krijgen, onder begeleiding van het lectoraat 'Organiseren van waardig werk'. Het panel doet daarbij de aanbeveling om dat goed te blijven monitoren en met prioritering ook te zorgen voor de nodige rust en afstemming. Het team heeft veel intenties en moet waakzaam blijven dat deze ook echt tot verbetering gaan leiden.

Standaard 3 Toetsing

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard.

Het systeem van toetsing is stevig en bouwt voort op het hogeschool en ISW toetsbeleid. De opleiding zet stappen in de richting van programmatisch toetsen met toetsing die meer op het leerproces van de individuele student is gericht. De toetsen zijn passend voor de inhoud en het niveau van de onderwijseenheden. Er is een duidelijke visie op het gebruik van AI die in komende jaren kan worden doorgezet in het hele curriculum. Er is een stevige borging van de examenomgeving met proactieve examencommissie en TEG. De opleiding krijgt de aanmoediging om het programmatisch toetsen verder te ontwikkelen en de opgedane ervaringen van de deeltijdvariant goed in te zetten bij de voltijdvariant. De opleiding is bewust van verbeterpunten en heeft bijvoorbeeld al aandacht voor het transparanter opstellen van de eisen voor beroepsproducten.

Onderbouwing

Toetssysteem/of -beleid

De opleiding werkt volgens het ISW-toetsbeleid dat is gericht op kwaliteit, validiteit, betrouwbaarheid, transparantie en het stimuleren van het leerproces. Pijlers voor toetsing zijn: leerwegonafhankelijk toetsen, digitale toetsing en toepassing van het vier-ogenbeleid. De opleiding werkt aan een gefaseerde invoering van programmatisch toetsen, conform HU-beleid. Dit wordt nu toegepast in het eerste studiejaar van de deeltijdvariant en het derde studiejaar van de voltijd. Voor het tweede studiejaar voltijd en deeltijd is dit in ontwikkeling.

Uitgangspunt is dat de toetsing het leerproces van de student stimuleert en de geleverde prestaties evalueert. In het toetsprogramma is verantwoord hoe de verschillende toetsen de eindkwalificaties afdekken. Toetsen worden waar mogelijk digitaal afgenomen, om te komen tot efficiëntie en flexibiliteit in de toetsorganisatie. Er is specifieke aandacht voor het gebruik van generatieve Artificial Intelligence. Studenten moeten verklaren of zij AI hebben gebruikt bij verslagen en beroepsproducten en zij moeten de authenticiteit van bewijsstukken aantonen. In het vak Onderzoeken jaar 1 en 2 wordt studenten aangeleerd hoe daarmee om te gaan. Ter controle van beheersing door de student worden bij meerdere onderwijseenheden tussentijdse studentpresentaties gehouden. Het panel vindt het positief dat er een duidelijke visie op het gebruik van AI is en moedigt de opleiding aan deze visie continu te actualiseren, gezien de snelle ontwikkelingen.

In het toetsbeleid is vastgelegd dat alle toetsen individueel zijn, waarbij de bewijslast ook kan voortkomen uit groepswork of groepsproducten. In aansluiting op de onderwijsvisie wordt de beroepspraktijk nauw betrokken bij de beoordeling van studenten, met name door hun feedback op de beroepsproducten en het functioneren van de student.

De opleiding maakt gebruik van formatieve en summatieve toetsing, waarbij de toetsing zoveel mogelijk leerwegonafhankelijk is, zodat studenten met verschillende achtergronden en ervaringen op een eerlijke manier kunnen worden beoordeeld. Bij de toetsvorm 'portfolio' wordt de student in

een assessmentgesprek getoetst op de aangeleverde beroepsproducten, reflectieverslagen en opgehaalde feedback. In het derde en vierde jaar heeft dit gesprek altijd de vorm van een Criterium Gericht Interview, waarbij iedere student individueel op de (eind-)kwalificaties en het gewenste (eind-)niveau wordt getoetst.

Bij de deeltijdvariant is leerwegonafhankelijke beoordeling mogelijk, waarbij de student bewijslast aanlevert voor het behalen van één of meer leeruitkomsten. Dit wordt gehanteerd bij studenten die bij de start van de studie al leeruitkomsten willen verzilveren op basis van beheersing en voor studenten die een gepersonaliseerde leerroute volgen.

Informatie over toetsing en beoordeling is voor studenten duidelijk opgenomen in de studiegidsen voltijd en deeltijd, in de modulebeschrijvingen en in de Onderwijs- en Examenhandleiding.

Studenten met een functiebeperking kunnen extra voorzieningen aanvragen, zoals extra tijd bij toetsen of een aangepaste toetsmiddelen.

Toetsuitvoering

Het panel herkent het toetsbeleid bij de deeltijd- en de voltijdvariant. Men hanteert een variatie aan toetsvormen, zoals kennistoetsen, praktijkopdrachten en assessments, om kennis, vaardigheden en beroepshouding te meten. In de deeltijdvariant wordt in grotere eenheden getoetst: alle toetsen hebben een omvang van 15 EC of meer. In de voltijdvariant zijn er in het eerste studiejaar nog kleinere toetseenheden (5 of 10 EC). In de voltijdhoofdphase worden de toetseenheden groter (10 - 15 EC) en in de afstudeerfase zijn er toetsen van ≥ 15 EC.

Het panel heeft via de digitale leeromgeving en een aantal portfolio's van studenten inzage gekregen in de toetsvormen en -uitvoering van meerdere studiejaren en modulen. Het panel vindt de toetsen passend voor de inhoud, omvang en het niveau van de onderwijseenheden. Docenten leveren relevante feedback die aan studenten houvast biedt in wat er beter kan en/of moet. Aandachtspunten liggen bij de transparantie en eenduidigheid in uitleg over wat de vereisten zijn voor op te leveren beroepsproducten. Studenten vinden de beoordelingscriteria te abstract en willen duidelijker vereisten waar de beroepsproducten aan moeten voldoen. De uitleg daarover kan nu verschillen per begeleider/leerteam/ werkplaats. Voor de deeltijdvariant moedigt het panel aan om studenten te stimuleren meer gebruik te maken van de leerwegonafhankelijke beoordeling en zo eerder verworven competenties meer te benutten.

Beoordeling afstuderen

De afstudeerhandleiding en beoordelingsprocedure zijn vastgelegd in de digitale leeromgeving Canvas. Het eindassessment omvat: de beoordeling van het portfolio en het Criterium Gerichte Interview. Het CGI omvat een schriftelijk verslag, een pitch door de student en een presentatie/eindgesprek. Het eindassessment wordt afgenomen door twee examinatoren, die eerste afzonderlijk beoordelen en daarna samen tot een eindoordeel komen. De eerste examinerator is onafhankelijk. De tweede examinerator is de docentbegeleider van de afstudeerder. De afstudeertoetsing is gericht op alle eindkwalificaties op niveau 3, waarbij studenten laten zien dat zij de afweging kunnen maken tussen verschillende waarden van sociale kwaliteit, in plaats van zich te richten op één vastgestelde waarde. Bij de afstudeerbeoordeling is altijd een werkvelddeskundige, -begeleider betrokken als adviseur. Deze levert informatie aan de examinatoren over de context van de afstudeeropdracht en het functioneren van de student.

In het kader van kwaliteitsborging heeft de examencommissie in 2024 een steekproef gedaan onder de afstudeerdossiers. Daaruit blijkt dat de procedures helder zijn en dat er verbeterpunten liggen bij de kalibratie tussen examinatoren en de invulling en archivering van

beoordelingsformulieren. Het panel herkent deze punten ook in een aantal dossiers met missende of deels ingevulde formulieren.

Positief is dat er verbeteringen worden doorgevoerd met meer vooraf en achteraf normvinding en kalibratie tussen de examinatoren per werkplaats. En er is een checklist opgesteld met eisen voor inhoud en compleetheid van de beoordelingsdossiers. Het panel adviseert om in de beoordelingsformulieren duidelijker te onderbouwen hoe het eindcijfer voortkomt uit de deelbeoordelingen van het portfolio en het CGI en wat het effect is van herkansingen. Het panel benadrukt dat de gegeven beoordelingen in haar ogen grotendeels correct zijn en de kwaliteit van de afstudeerdossiers goed weergeven. De effecten van de verbetermaatregelen zullen de komende jaren meer zichtbaar worden en het panel adviseert de navolging daarvan goed te monitoren.

Borging

De opleiding hanteert de 'kwaliteitspiramide' van eigentijds toetsen en beoordelen om de kwaliteit van het toetsprogramma te waarborgen. Het vierogenprincipe wordt toegepast bij het ontwerpen en beoordelen van toetsen om de betrouwbaarheid te verhogen. De examencommissie bewaakt de kwaliteit van de toetsing en de toetsexpertgroep (TEG) adviseert en ondersteunt de docententeams bij alle aspecten van het toetsproces. Alle leden van de TEG hebben de Senior Kwalificatie Examinering. De examencommissie en de TEG zijn ISW-breed georganiseerd, waarbij de examencommissie werkt met vier deelcommissies met focus op de eigen opleidingen en varianten).

Het panel heeft met vertegenwoordigers van de borgingscommissies gesproken en constateert dat de examencommissie haar wettelijke taken vervuld en dat de TEG goede ondersteuning biedt aan docenten. De examencommissie houdt actief de vinger aan de pols bij de afstudeerdossiers door middel van een jaarlijkse steekproef. Daar komen relevante verbeterpunten uit die ook worden opgevolgd met verbeteracties, bijvoorbeeld de eerder genoemde checklist voor archivering, de normvinding en kalibratie tussen examinatoren en meer aandacht voor de onderbouwing van beoordelingen, zeker bij herkansingen. Het panel is van mening dat de TEG goed op de hoogte is van de vorderingen wat betreft het programmatische toetsen en wat de docententeams nodig hebben voor volgende stappen, inclusief de overstap met het programmatisch onderwijs naar grotere (30 EC) onderwijs- en toetseenheden in de deeltijdvariant. Daarbij is er een realistische blik op de draagkracht onder docenten die waar nodig leidt tot gerichte keuzes qua voortgang. Ook wordt er gewerkt aan meer eenduidigheid in terminologie en kennis van het programmatisch toetsen. Het panel acht dit essentieel voor behoud van het draagvlak binnen het omvangrijke docententeam. Overigens houden de docententeams ook zelf de vinger aan de pols bij de toetskwaliteit, bijvoorbeeld bij de signalering dat de uitkomsten van kalibratiesessies beter vastgelegd kunnen worden.

Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten

De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.

Conclusie

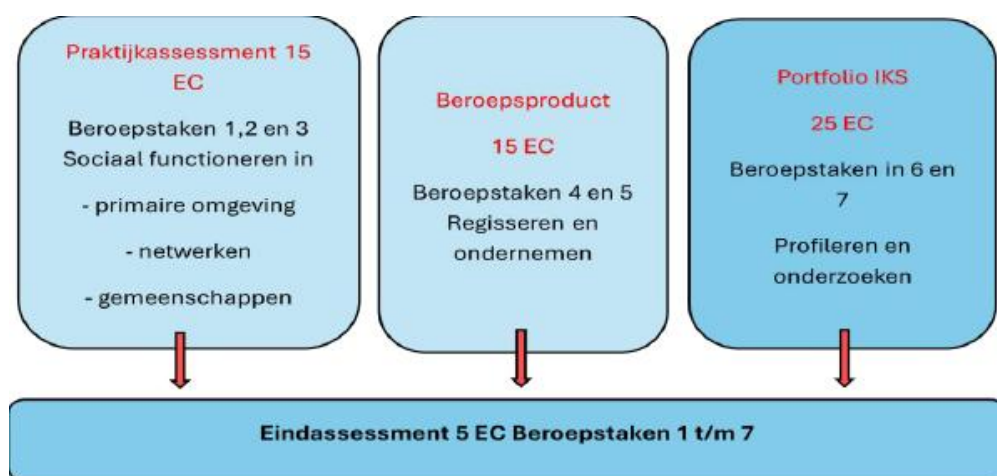
De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard.

De afstudeerdossiers zijn op het gewenste bachelorniveau en bevestigen de sterke visie van de opleiding op ervaringsdeskundigheid, eco-sociaal werk en community development. De afstudeerwerken zijn passend voor de gekozen afstudeerrichtingen en accenten. Het aspect van innoveren kan meer worden benadrukt, evenals het korter en bondiger rapporteren en het gebruik van andersoortige bewijslast dan vooral schriftelijke rapportages. Alumni zijn gewild op de arbeidsmarkt en functioneren goed. De opleiding werkt met het programmatisch onderwijs aan versterking van de studentbeleving wat betreft de aansluiting tussen opleiding en arbeidsmarkt.

Onderbouwing

Afstudeeropzet

Bij het afstuderen worden de zeven beroepstaken individueel afgetoetst en moeten studenten laten zien dat zij de SW-kernwaarden in samenhang tot hun recht laten komen. In jaar 3 worden de beroepstaken 1 tot en met 5 al getoetst op eindniveau in twee onderwijseenheden (totaal 30 EC). In het vierde jaar volgt de InnovatieKring Sociaal (IKS, 25 EC) gericht op de beroepstaken 6 en 7. In het eindassessment (CGI, 5 EC) worden alle beroepstaken in samenhang getoetst en demonstreert de student zijn/haar startbekwaamheid en professionele ontwikkeling en eigen rol en accent als sociaal werker. Bij beide varianten omvat het afstuderen 30 EC en is gericht op de onderwijseenheden "Onderzoeken & Innoveren" en "Profileren & Positioneren", naast alle beroepstaken. De richtlijnen en afstudeerprocedures zijn beschreven in de afstudeerhandleiding in de digitale Canvas omgeving. Voltijd- en deeltijdstudenten participeren in dezelfde leerteams in jaar 3 en 4.

Figuur 2: Overzicht afstudeerprogramma

De student werkt binnen een IKS naar keuze. De IKS-en zijn georganiseerd rond thematisch geordende praktijkvraagstukken, bijvoorbeeld 'huiselijk geweld' of 'dementie'. Het vraagstuk waar het beroepsproduct op is gericht, dient ten minste twee van de drie contexten van het sociaal werk te omvatten: persoon (micro), netwerk (meso), gemeenschap/maatschappij (macro). Studenten moeten tonen dat ze afwegingen kunnen maken tussen de kernwaarden van sociaal werk en deze in samenhang kunnen toepassen. Daarnaast moeten ze hun beroepsproducten vanuit theoretische kennis en onderzoeksvaardigheden kunnen onderbouwen en een meer overkoepelende eigen visie hebben gevormd op het vakgebied en de eigen rol daarbinnen. De studenten presenteren hun producten op het jaarlijks terugkerend ISW-symposium, waarvoor ook onderzoekers en praktijkpartners worden uitgenodigd.

Het panel vindt de afstudeeropzet helder en goed dekkend voor de beroepstaken, leeruitkomsten en de kernwaarden. De drie handelingsniveaus (micro, meso en macro) zijn na de vorige visitatie duidelijker benoemd.

Producten van afgestudeerden

Het panel heeft een selectie van vijftien afstudeerdossiers opgevraagd en bestudeerd uit de afstudeercohorten 2022-2023 en 2023-2024. Van een aantal studenten zijn ook de derdejaars beroepsproducten bekeken. Deze selectie is gekozen naar rato van het aantal studenten voltijd/deeltijd en per afstudeerrichting (Jeugd, Zorg en Welzijn & Samenleving). De becijfering van IKS en eindassessments varieerden van 5,8 tot 10.

Het panel constateert dat de eindwerken qua onderwerpen goed passen bij de gekozen afstudeerrichtingen en vaak actuele en toepasselijke vraagstukken adresseren, bijvoorbeeld:

- profiel Jeugd: een innovatieopdracht over schoolaanwezigheid, '(N)IKS zonder Naasten';
- profiel Zorg & Welzijn: 'Het belang van activisme in de bevordering van solidariteit';
- profiel Zorg: een onderzoek naar belemmerende en bevorderende factoren bij de samenwerking tussen mensen met en zonder een lichte verstandelijke beperking.

Het panel vindt de afstudeerwerken passend voor het sociaal werk domein en de gegeven cijfers ook passend voor het getoonde niveau. De eindwerken tonen de benodigde vakinhoudelijke kennis en meeste dossiers adresseren de gewenste handelingsniveaus. De eindwerken bevestigen de sterke visie van de opleiding op eco-sociaal werk, community development en de inzet van ervaringsdeskundigheid. Het aspect van innoveren komt iets minder goed tot uiting dan het aspect onderzoeken en kan in komende jaren meer benadrukt worden. In veel werkstukken is het accent creatief herkenbaar. Het panel herkent een uitspraak van de examencommissie dat de onderzoeksmethodiek in een aantal, vaak al lager becijferde, werkstukken nog duidelijker kan worden onderbouwd.

Een aandachtspunt ligt volgens het panel bij het korter en bondiger schrijven. Sinds de vorige visitatie is daar al aandacht voor geweest in de afstudeerbegeleiding en het panel beveelt aan deze nog meer door te zetten. Samenvattingen in de afstudeerrapporten zijn vaak nog te beschrijvend en niet compact en sterk geformuleerd. Dat kan meer samenvattend en concluderend worden gedaan, gericht op de kern van de vraagstelling en de oplossing. Het panel vindt de portfolio's omvangrijk en adviseert te zoeken naar mogelijkheden om studenten ook andersoortige beroepsproducten te laten tonen in plaats van veelal schriftelijke verslagen en reflecties. De vele bewijsstukken vertonen nu veel herhaling.

Functioneren afgestudeerden

De alumni en werkveldvertegenwoordigers die het panel heeft gesproken, zijn positief over de voorbereiding op arbeidsmarkt en de functie. Uit de HBO-Monitoren voltijd en deeltijd 2023 blijkt dat alumni gelijk oordelen aan het landelijke gemiddelde wat betreft het functieniveau, de arbeidsvoorwaarden en de tevredenheid over hun baan. Voltijdstudenten zijn minder tevreden over hun studie. Zij wensen meer focus en diepgang in de opleiding. Voltijd- en deeltijdalumni vinden wel dat de opleiding een goede basis biedt om te starten op de arbeidsmarkt. Alumni hebben voldoende 'tools' voor persoonlijke begeleiding van cliënten. Uitdaging zit hem vaak in aspecten om het sociaal werk heen. De opleiding is van mening dat ze met de nieuwe onderwijsopzet, de aandacht voor praktijkgerichtheid en interdisciplinariteit de nieuwere generatie studenten daar beter op kan voorbereiden.

De opleiding organiseert halfjaarlijkse afstudeerconferenties waar ook het werkveld participeert. Daar ontvangt men van werkgevers tekenen dat de alumni van toegevoegde waarde zijn voor het werkveld en daar ook goed op de praktijk en actualiteiten kunnen inspelen. Het panel is van mening dat de opleiding meer en duidelijker kan propageren dat alumni het goed doen op de arbeidsmarkt. Enerzijds om huidige studenten een toekomstbeeld te geven en anderzijds om alumni nog meer aan zich te binden via gericht alumnibeleid.

Eindoordeel over de opleiding

	Social Work voltijd	Social Work deeltijd
<i>Standaard 1 Beoogde leerresultaten</i>	Voldoet	Voldoet
<i>Standaard 2 Onderwijsleeromgeving</i>	Voldoet	Voldoet
<i>Standaard 3 Toetsing</i>	Voldoet	Voldoet
<i>Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten</i>	Voldoet	Voldoet

De oordelen zijn gewogen volgens de beslisregels van de NVAO. Op basis hiervan beoordeelt het visitatiepanel de kwaliteit van de bestaande hbo-bacheloropleiding Social Work van Hogeschool Utrecht als **positief**.

Aanbevelingen

Het panel geeft de volgende aanbevelingen mee aan de opleiding:

Standaard 2 en 3

Blijf de gefaseerde invoering van het programmatisch onderwijs en toetsen goed monitoren en zorg met goede prioritering voor de nodige rust en afstemming. Het team heeft veel intenties en moet waakzaam blijven dat dat ook echt tot verbetering gaat leiden en niet het risico loopt tot verzanding in de hoeveelheid.

Houd er bij de doorontwikkeling van het programmatisch toetsen goed oog voor dat het programmatisch toetsen een middel blijft en geen doel an sich is.

Blijf de verder uitwerking van de onderwijsvisie, het werken met leerteams en het meer gelijktrekken van de begeleiding in de leerteams goed monitoren.

Standaard 4

Blijf aandacht geven aan het korter en bondiger schrijven door studenten, waarmee het afstuderen minder arbeidsintensief kan worden voor student en examinerator. Bewijsstukken en afstudeerrapporten kunnen compacter en minder beschrijvend worden opgezet, sterker gericht op de kern van de vraagstelling en de oplossing. Ook kan er meer aandacht uitgaan naar het innovatieve aspect in de afstudeeropdrachten en naar een gevarieerdere bewijslast dan geschreven producten.

Bijlagen

1. Bezoekprogramma

Tijd	Onderwerp	Deelnemers
08.30-08.55	Inloop	Ontvangst door opleidingsmanagers
08.55-09.00	Verplaatsing	Panel en opleidingsmanagers
09.00-09.50	Presentatie Social Work	
09.50-10.00	Verplaatsing	Panel en opleidingsmanagers
10.00-10.45	Onze positionering	Twee leden Beroepenveldcommissie Directeur Kenniscentrum Sociale Innovatie Twee leden Curriculumcommissie Coördinator Internationalisering Instituutsdirecteur Opleidingsmanager jaar 1 en 2 voltijd
11.00-11.45	Onze studenten	Lid Opleidingscommissie, studentcoach, student vt jr 3 Lid Instituutsraad, studentcoach en student vt jr 3 Student vt jaar 3 Bestuurslid Avanti, studentcoach en student vt jr 3 Student dt jr 2 Student vt jr 2
11.45-13.00	Lunch	Inclusief ruimte voor mogelijke inloop

Tijd	Onderwerp	Deelnemers
13.00-13.45	Onze onderwijsleer-omgeving	Lid Opleidingscommissie, docent vt Lid Kwaliteitsplatform, docent dt Docent vt Docent dt Lid Curriculumcommissie, lid ToetsExpertGroep Docent vt, coördinator leerteamlernen jr 1 Docent profiel Jeugd
14.00-14.45	Onze toetsing	Voorzitter en een lid Examencommissie Voorzitter ToetsExpertGroep, docent dt Docent vt, voorzitter DigiTech Docent dt
15.00-15.45	Onze gerealiseerde leeruitkomsten	Alumnus Voorzitter, lid en externe lid Examencommissie Lector Duurzame Gemeenschappen Docent Profiel Welzijn & Samenleving Afstudeercoördinator vt/dt Opleidingsmanager jr 3 en 4 vt en jr 1 t/m jaar 4 dt
15.45-16.15	Ruimte pending issues	MT beschikbaar
16.15-17.00	Beraad panel	
17.00	Terugkoppeling panel	Alle belangstellenden

2. Bestudeerde documenten

Zelfevaluatie-rapport 2024, Bachelor Social Work voltijd/deeltijd
Podcast studentenhoofdstuk
Landelijk opleidingsdocument sociaal werk, 2017
Gemeenschappelijke kennisbasis van sociaal werk opleidingen in Nederland, 2016
Uitwerking van het landelijk opleidingsdocument bij Social Work Hogeschool Utrecht, 2018
Ontwerpcriteria onderwijsinnovatie Social Work voltijd en deeltijd, 2018
Studiegidsen 2024-2025 VT en DT
Ontwerp jaar 3 en 4 opleiding Social Work
Actieplan Studentreis ISW 2024
Docentenoverzicht
Richtlijnen AI
Toetsbeleid ISW
Toetsprogramma Social Work 24-25
Jaarverslag examencommissie ISW 22-23
Resultaten steekproef Examencommissie Afstudeerwerken 23-24
OER-HU
NSE 2024 Social Work voltijd en deeltijd
HBO Monitor 2023 Social Work voltijd en deeltijd
Notulen BVC 23-24, Opleidingscommissie 23-24
Studentproducten: selectie uit jaar 2 en 4 met meerdere portfolio's, essays en feedback- en beoordelingsformulieren
Ondersteunende documenten afstuderen, inclusief afstudeergids in Canvas
TEG Jaarplan 2023-2024

Selectie afstudeerwerken:

5x voltijd profiel Jeugd
4x voltijd profiel Zorg
2x voltijd profiel Welzijn & Samenleving
2x deeltijd profiel Jeugd
1x deeltijd profiel Zorg
1x deeltijd profiel Welzijn & Samenleving

Achtergrondinformatie:

Sectorplan Hogere Sociale Studies 2023
Beperkte opleidingsbeoordeling Flexibele deeltijdopleidingen HU
Beperkte opleidingsbeoordeling Bachelor Social Work HU
Jaarverslag internationalisering studiejaar 2023
HU Visie op Onderwijs en Onderzoek 2022
Ambitieplan KSI 2021-2026 en Lectoratenplan KSI 2022-2027
HU Toetskader (2017)
Handleiding generatieve AI

3. Opbouw curriculum

Jaar 1 Voltijd

Naam	Werkplaats Ontwikkelen	Werkplaats Sociale Cohesie	Werkplaats Inclusie	Werkplaats Participatie
EC	10	10	10	10
Naam	Grondslagen 1	Grondslagen 2	Onderzoeken	Leerteamlernen
EC	5	5	5	5

Jaar 2 Voltijd

Naam	Werkplaats Primaire Omgeving en participatie in netwerken	Werkplaats Gemeenschappen ondernemen, onderzoeken en innoveren
EC	15	15

Voor de deeltijd jaar 1 en 2 geeft onderstaand figuur de opbouw van het curriculum weer, waarbij elke module :

Jaar 1 Deeltijd

Naam	Ontwikkelingsgericht werken	Relatiegericht werken
EC	30	30

Jaar 2 Deeltijd

Naam	Zelfregie	Sociale rechtvaardigheid	Participatie in netwerken	Sociale veiligheid
EC	15	15	15	15

En als voorbeeld het curriculum jaar 3 en 4 voltijd en deeltijd voor het profiel Jeugd:

Jaar 3

Naam	VD Jeugd: Niveau 2	VD Jeugd: Niveau 3
EC	30	30

Jaar 4

Naam	MINOR	Onderzoeken en profileren	Profilering startbekwaam
EC		25	5